

Mladinska Matica.

1. Reklamacije.

Nujno in ponovno prosimo vse poverjenike, da nam svoje morebitne reklamacije glede ekspedicije knjig koncem pretečenega šolskega leta predložijo najpozneje do konca t. m. Na pozneje došle pritožbe se odbor ne bo mogel več ozirati.

Ta poziv se seveda ne tiče onih tovarišev (ic), ki so že poslali svoje pritožbe po sličnem razglasu v 8. številki »Učiteljskega Tovariša« od 27. septembra t. l. »Mladinska Matica« odklanja vsako odgovornost, če bi bila kakšna šola oškodovana radi opustitve tozadene reklamacije.

Radi pravičnega tolmačenja tega poziva poudarjamo še posebej, da naj reklamirajo ponovno vsi, ki so morebiti to že storili v mesecih juliju in avgustu, a brezuspešno. Vsi prizadeti poverjeniki (ce) naj nam oprešče, če smo primorani letos na tak način izrabljati njihovo potrpežljivost. V bodoče bomo poskrbeli, da jim ne damo več povoda za pritoževanje.

—m m Zrebanje nagrad se bo vršilo nepreklicno v drugi polovici novembra, zato bomo mogli upoštevati samo še one rešitve, ki jih dobimo do 15. novembra. Pravico do tekmovanja imajo samo tisti, ki so vplačali naročnino za leto 1929. v znesku 10:50 Din, kar mora poverjenik potrditi na rešitvi (števila in stran bloka!) ter s svojim podpisom. Pozovite naročnike, naj pohite z rešitvami, da ne zamudijo rok!

Obrambni vestnik.

MANJ OPRAVIČLJIVO PA JE ZA UREDNIŠTVO »UČITELJSKEGA TOVARIŠA«...

»Kratka ugotovitev na kratko laž.

»Slovenec« je v svoji nedeljski številki 21. t. m. prinesel naslednjo beležko:

Tisk SDS proti učitelstvu.

V »Učiteljskem Tovarišu« piše gospod Marjan Tratar, da je hotel v listih SDS napisati par obrambnih besed za učitelje slika kot odgovor na članek g. M. M. Nato pravi g. Tratar dobesedno to-le:

»Odgovor sem hotel napisati v »Jutru«, »Slov. Narod« ali »Ponedeljku«. A na svoje začudenje sem dobil povsod v odgovor: »Nimamo interesa braniti učitelstva. Pišite tja, kamor spadate!«

Tako honorira torej tisk SDS delo učitelstva za SDS! Mislimo, da bo ta krepka beseda sdesarskega tiska stregla tudi zadnje pristaše žerjavovskega liberalizma. Ali pa se motimo?»

Gospod Tratar je zelo mlad gospod. Zato se mu da opravičiti, ako je v svoji mladostni nepremišljenosti napisal nekaj, kar je grda laž in obrekovanje. Manj opravičljivo pa je, da je uredništvo »Učiteljskega Tovariša« tako težko in iz trte izvito obtožbo objavilo brez kritike, ne da bi se prej informiral, kaj je na stvari. Da je »Slovenec« fantazijo g. Tratarja s škodoželjnim veseljem ponatisnil, pa seveda ni nič čudno.

— Tako poroča »Jutro«. Gospode iz »Jutrovega« uredništva vprašamo, kdaj oni iščejo še informacij, če se dopisnik podpiše in želi objavo s svojim podpisom. Menimo, da tudi oni ne dvomijo v istinitost v takih slučajih in je obregavanje ob naše uredništvo povsem neumestno.

Praden izrečemo zadnjo besedo, je potreba vsekakor še čuti dopisnika, o katerem dvomimo, da bi dal svoj podpis pod neresnične trditve.

Uredništvo »Učit. Tov.«

Pletenine vseh vrst, jager perilo, volnene nogavice, rokavice, dežnike, čepice, damske torbice, srajce, kravate i. t. d. kupite po najugodnejši ceni pri ŠTERK nasl.

Miloš Karničnik
Ljubljana, Stari trg št. 18

Glasba: Koncerti; radio; ptičje petje.

III.

1. Delo.

Vrt in drevesnica: Plevelje in zalivanje cvetice; plevelje divjakov v pikirni gredi; gledanje odraslih otrok pri delu; pomoč odraslim pri delu.

Šolska soba: Smaženje; kurjenje; zalivanje lončnic.

2. Igre in recitacije.

Kot v prvem razredu.

3. Petje in telovadba.

Petje: Kot v prvem razredu.

Rajanje: Kot v prvem razredu.

Telovadba: Dihalno vaje; igre z barvanimi žogami; igre z obročem; iskanje sovražnika po gozdu, ob potoku, za gričem; orientacije v gozdu; tekma v tekanju, skakanju in lučanju kamnov; rokoborba; dviganje ročk ali drugih primernih predmetov; plezanje po posevni ali pokončni lestvi; vaje v ravnotežju; lahke vaje na bradlji; gugalnica; igra s krogami ali kugli; red in vrsta po eden, dva, tri, štiri; pozor in odmor; navadno, hitro in počasno korakanje; tekanje v korakanju; proste vaje z rokami, nogami in trupom.

(Dalje prihodnjic.)

K RAZČIŠČENJU RAZMER V PREKMURJU.

V 18. in 19. številki madžarskega lista »Nepujsaga« objavlja tov. Julij Torony članek pod naslovom »Poplačam svoje dolgovce«, v katerem popisuje, kako je prišlo med obema skupinama učiteljstva Prekmurja do nesoglasij. Ker je članek poln neresnic, da ne rečem laži in razburja tovariše, ki čitajo ta časopis in dejanskega stanja ne poznajo in ker se mi podtičejo dejanja, ki jih nisem zagrešil, mu dajem odgovor.

V članku pripoveduje, da se je pričel razdor na sestanku upraviteljev v Mariboru, da sem jaz zahteval vpricho oblastnih zastopnikov odstranitve domačega učiteljstva z besedami: »Ven z domačini!« Vsi navzoči tovariši so mi lahko za pričo, da jaz tega nisem rekel, kakor tudi, da se osebnih zadev nisem dotikal, ampak sem le kritiziral stanje in vzdrževanje državnih šol. Kdor trdi kaj drugega, govori neresnico, oziroma laže. Ravno tako je iz trte izvita, da so nekateri učitelji domačini proti temu protestirali, kakor piše g. K. Taka izmišljotina tvori izvor nesoglasij!

Dalje piše, namesto, da bi to preklical, kar sem izjavil, sem napisal članek, ki moje izjave še podčrtava. Res sem napisal članek v »Učit. Tov.« števil. 27. »Neznosne razmere za učiteljstvo ob meji in v Prekmurju.« V tem članku sem opisal dejanski položaj učiteljstva na celi severni meji, ker so mi razmere znane že izza predvojnih časov. Zadel sem v živo! Pa glejte jih kako znajo logično misliti. Ker je izšel članek v »Učit. Tov.«, se mora iskati madžarone v prvi vrsti med učitelstvom. Podtiče se mi, da sem hotel s tem odjesti učiteljem domačinom kruh. Tako podtikanje je zlobno!

Moj članek je imel namen opozoriti merodajne oblasti, da ima nacionalno delujoče učiteljstvo na meji polno prikritih sovražnikov med bivšimi nemškutarji in madžaroni, ker ono ruši to, kar so tujci in renegati potujčih v teku stoletij in da oblasti ne nasedajo njihovim intrigam. Samo dva primera: Kakor vemo in kar je g. K. sam priznal, se je hotelo premestiti sreskega šolskega nadzornika v Dol, Lendavi ter izmeniti z Madžarom. In zakaj? Tov. K. je povedal to na seji v Turnišču: »za gotove protiusluge«. Da bi dobila partija pri prihodnjih volitvah par kroglice naj se odstrani brez vzroka in brez preiskave vestnega in dobrega nadzornika! Občernarodni interesi naj bodo podrejeni političnim?! Da bi dobila partija par kroglic več (mandata kljub temu ne bi doseglal) naj bi bil nadzornik človek, ki ne obvlada niti državnega jezika. To bi bila sramota za nas vse! Dolžnost organizacije je, da poseže v takih slučajih vmes in če je to poedincem prav ali ne. Treba je, da prepreči take nakane predno stoji pred gotovim faktorom, ker po toči zvoniti je prepozno!

Dalje se je hotelo — kakor piše »Nepujsaga«, čigar sotrudnik je tov. K. — premestiti za Božič 10 učiteljev. Pravi pa, da se je našel človek, ki ni hotel, da bi njih družine imele žalostne praznike in je to preprečil. Kaj so zakrivil? Česa se jih dolži in če so bili v disciplinski preiskavi — o vsem tem molči! Mislimo pa si lahko sami. Gotovim osebam so radi nacionalnega dela napoti in to je že zadosti, da gredo! Ali naj vtaknemo mi vse to v žep? — So ljudje, ki bi prestavljali učiteljstvo, kakor šahovske figure. Če se jim pa pove odkrita beseda, da so v svojem samoljubju užaljeni, ker vidijo okoli svojih glav gloriole, ki je pa še ni. Kdor se jim upa povedati resnico v obraz, je netilec razdora?

Prehajam na generale! Res je, da sem to rekel in to ponavljam še danes: »Avstrijski generali so vodili avstrijsko vojsko, jugoslovenske pa ne bodo!« Kdor zna slovenski, si jo bo smiselno tolmačil, kakor so si jo tovariši, ki so bili navzoči in ne bo tega farizejsko tolmačil. Tudi to obrača in pravi: »Potem se lahko ravno isto očita bivšim avstrijskim učiteljem, ki so bili najbrže ravno taklo zvesti sinovi Avstrije, kakor prekmurški učitelji Madžarski.« Torej tiho bodite, vi slovenski učitelji, vi ste bili nemškutarji! Zameril bi mu, če bi vedel, da pozna predvojno delo slovenskega učitelja; ker pa vem, da mu ni znano, mu povem samo sledeče: »Slovensko učiteljstvo je bilo vedno nacionalno čuteče in delujoče. Če so bile poturice, so bile to le izjeme in teh se najde povsod; za te ni bilo mesta med nami po prevratu in so morale iti za tistimi, komur so služile — in odšle so! Slovensko učiteljstvo po prevratu ni hodilo v Sobotlji ali v Gradec, ampak je ostalo na svojih mestih in pomagalo graditi našo svobodno državo. Doprineslo je svoj delež!

Ta odgovor sem napisal v obrambo svoje časti in pa tudi, da vidijo tov., ki čitajo »Nepujsaga«, s kakimi lažmi se jih pita, v drugi vrsti pa tudi, da vidi vse slovensko učiteljstvo, s kakimi neresnicami se rovari proti slovenskemu učitelstvu v Prekmurju. Da pa se ne bi obsojali vsi učitelji domačini, moram pribiti resnico, ker velika večina obsoja to intrigiranje proti tovarišem »prišlekom«, in to je jasno pokazalo tudi zborovanje učiteljskega društva za srez Murska Sobotla.

Ciril Hočevar.

NOTE

za petje, klavir, violino i. t. d. za šolo in dom

Za naročilo zadošča dopisnica. (Gig. učitelj poseben popust.)

dobavlja po najnižji ceni »MATIČNA KNJIGARNA« LJUBLJANA



„Vsi me imajo radi“

pravi razumna Mica. „Moški so pazljivi in mi prinašajo darove, toda eden me je ugodno iznenadil, ker praktično misli: Prinesel mi je RADION!“



Varuje perilo!

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

Razposlale so se te dni okrožnice vsem sklicateljcem izobraževalnih krožkov v svrhu zopetnega energičnega začetka samoizobraževalnega dela učiteljstva. Prosimo vse one sklicatelje, ki so morebiti za tekoče šolsko leto funkcijo sklicevanja sestankov odložili, da naslovijo prejeto okrožnico na svoje naslednike v tem poslu.

Pri tej priliki opozarjamo zopet vse članstvo in zlasti izobraževalne krožke kot take, da se vpišejo v članstvo »Pedagoške centrale« v Mariboru (letnina 12 Din), od koder bodo lahko prejeli na posodo potrebne knjige iz tamkajšnje moderne pedagoške knjižnice, s čimer bi se vsa izobraževalna akcija zelo poživila in poglobila.

—oio »Pedagoška centrala« v Mariboru nam je poslala nekaj izvodov seznamov svojih knjig. Te smo priložili nekaterim okrožnicam. Sklicatelji, ki jih niso prejeli, so naproseni, da se obrnejo z dopisnico na »Pedagoško centralo« (Maribor — žensko učiteljsko) za predložitev seznamov, ki bo posameznim interesentom zelo dobro služil v njihovi nadaljnji izobrazbi.

—oio Ker je od lanskega leta še nekaj krožkov, ki niso poravnali dopolne brošure, zato jih prosimo tem potom, da to storijo čim prej, da nam prihranijo stroške za posebne opomine.

Pletenine lastni izdelki vedno v veliki izbiri. Najmodernejši vzorci. Naročila po meri v najkrajšem času. Velika zaloga nogavic. FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Zidovska ul. 7.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3 Izdelovanje ročnih in strojnih vezanij. Predtiakarija — Zaloga DMC in vseh potrebnih za vezanje.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Prihodnja pevska vaja se začne za ženski zbor dne 2. novembra ob 8. uri na učiteljski zbor, za mešani zbor dne 3. novembra ob 8. uri ravno tam. Zaključili bomo vajo v nedeljo 4. novembra opoldne. Opozarjamo in prosimo vse pevke in še posebno vse pevce, naj pridejo vsi k vaji in točno. Udeležbe se je naj prav gotovo tudi oni peveci, ki so se šele v zadnjem času priglasili. Pred vrati sta dva koncerta, zato naj nihče ne manjka. — Ob priliki tečaja se vrši tudi redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Stanovska organizacija UJU. Iz poverjeništvu UJU.

VSEM OKRAJNIM UČITELJSKIM DRUŠTVOM!

Na predlog internacionalne učiteljske federacije v Parizu se je odločil Izvršni odbor UJU v Beogradu poizvedeti pri poedinih poverjeništvih, pod kakimi pogoji bi moglo učiteljstvo tujih držav bivati v naši državi dva meseca med glavnimi počitnicami. Poverjeništvu naj zadevo dobro premislijo, predvsem to, kako bi se tujemu učitelstvu omogočilo v bodočih počitnicah pri nas kolikor mogoče udobno bivanje, da bi odneslo na ta način od nas dobre vtise in bi si moglo ustvariti jasno sodbo o naši državi.

Pri odgovoru na to vprašanje je treba paziti: na lepoto kraja, na bivanje, na cenje življenske prilike, na komunikacije in možnost izletov v najbližjo okolico, ki bi nudila kolikor mogoče večje spoznavanje lepote in kulture naše domovine in našega naroda, na skupino mlajšega učiteljstva iz te okolice, ki bi stalo v stalni zvezi s tujim učitelstvom in mu služilo kot voditelj in tolmač onega, kar je važno in na kar jih je treba še posebej opozoriti.

Istočasno opozarja Izvršni odbor poverjeništvu, da zainteresira učiteljstvo po okrajnih društvih, ki naj si zagotovi skromno vsoto denarja, s katero bi mogli poedinci preživeti počitnice v kaki tuj državi (Franciji, Nemčiji, Angliji itd.), ki je včlanjena v naši federaciji.

Mednarodni sekretariat želi približati učiteljstvo raznih držav pod najpovoljnějšími pogoji, da bi tudi na ta direktni način služilo svojemu znanemu cilju mednarodnega mira. Centralno glasilo »Narodna Prosveta« bo razpravljalo o tem vprašanju podrobneje, a tudi pokrajinski učiteljski listi naj pišejo o tej zadevi. Učiteljstvo je treba opozarjati, da bo smatralo za potrebno pridobiti si širši krog spoznavanja življenja in kulture velikih narodov. Kar je bil prej samo sen, se sedaj javlja kot resnica.

Opozarjamo vsa okrajna društva na to okrožnico z naročilom, da pošljejo svoja poročila poverjeništvu do 31. decembra 1928. Na kasnejša obvestila se ne bo mogoče ozirati.

UJU — poverjeništvu Ljubljana, dne 16. oktobra 1928.

Andrej Skulj l. r., poverjenik.

Josip Kobal l. r., tajnik.